

Undervisningsforløb til Instruktion

Eleverne behøver meget hjælp i fase 1 og 2. I fase 3 øges elevernes præstationer og i fase 4 arbejder eleverne på egen hånd.

Læreren leder undervisningen og er model.

Målet med dette undervisningsforløb er, at eleverne gennem arbejdet med instruerende tekster skal blive bevidste om, hvilke formål genren har, hvordan den er struktureret og hvilke sproglige kendetegn en instruktion har.

Fase 1 – Opbygning af viden. Forforståelse, viden og erfaringer

Kendskab til betydning af "instruerende" . Forhåndsviden aktiveres og eleverne motiveres.

Korte skriftlige og mundtlige instruktioner som oplæses og udføres af makkerpar eller i gruppe. Først udføres mundtlige instruktioner, siden skriftlige (lærer starter med at vise eksempler).

- Leg fx: Simon siger, danse/ sange med indbygget instruktion (boogie, woogie, først den ene vej og så den anden vej, 2 skridt til højre 2 skridt til venstre.... Osv.)
- Lærer (til alle): Luk øjnene. Læg armene på bordet. Før højre hånd op til hagen, læg hagen i højre hånd, placer højre albue på bordet foran dig. Åben øjnene (elever sammenligner deres position)
- Lærer (til alle): Luk øjnene. Rejs dig fra stolen, skub stolen ind under bordet. Drej en omgang så du står med ryggen til stolen. Læg venstre hånd på hovedet. Hold højre hånd på ryggen. Åben øjnene. (eleverne skal se på hinanden og sammenligne deres position)
- Lærer (til enkelt elev): Rejs dig. Gå hen til nærmeste dør. Stil dig med ryggen mod døren. Sæt begge hænder mod dørkarmene. Spred benene til fødderne når dørkarmene.
- Lærer (til enkelt elev): Rejs dig fra stolen. Gå ud midt på gulvet. Bøj knæene. Gå ned i knæ. Sæt knæene på gulvet, sæt hænderne i gulvet foran dig. Sæt panden mod gulvet. Bøj hagen mod brystet. Sæt fra med fødderne så du ruller fremad. Rul på ryggen til du igen når gulvet med fødderne.

Elever laver instruktioner til hinanden i makkerpar (max 4 kommandoer).

- Læreren giver nyt eksempel: tegner en figur på smartboard og beder eleverne instruerer læreren i at gentegne samme figur – fokus på tydelig instruktion opstår af sig selv. Læreren tegner hemmelig figur og instruerer dernæst alle elever i at tegne den samme figur
- En elev tegner en simpel tegning og instruerer dernæst makker i at tegne samme tegning uden at kigge. Der kan også arbejdes med at lægge figurer (matematikmateriale) som makkeren vha. instruktion dernæst eftergør evt. bruges skærm.

Instruktioner som puslespil

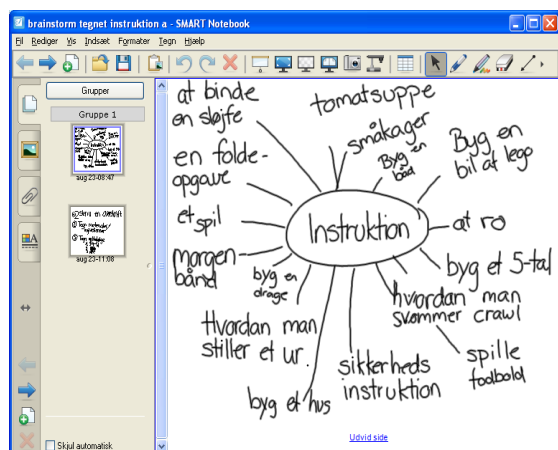
E:\genre instruktion\
puslespil.doc

De enkelte instruktioner i filen "puslespil" kopieres på forskellig farvet papir og klippes ud i sætninger/ afsnit eller ord. Eleverne skal samle puslespillene, så de giver mening og er i kronologisk rækkefølge. Der samtales eleverne imellem om løsningerne.

Puslespillene kan også laves som notebookfiler.

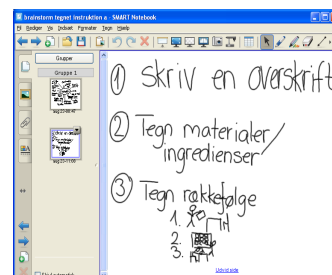
Opgave til makkerpar

Plakaten for genren introduceres og hænges op synligt for børnene - (instruktion, formål, overskrift, materialer/ingredienser, fremgangsmåde 1,2,3...) samtidigt med at eleverne arbejder med selv at lave en instruktion.

Klassen laver en brainstorm, hvor eleverne bidrager med eksempler på instruktioner

Ud fra denne brainstorm vælger klassen parvis hvilken instruktion de vil tegne. Strukturen gentages atter for eleverne.

Tegne instruktion

Eleverne tegner instruktionen (fx hvordan man svømmer, bager en bestemt kage, leger en bestemt leg, bygger en legofigur, folder en nippapper, går til krokodillesøen, spiser morgenmad, øvelse i idræt eller...).

Mundtlig instruktion

Læreren tager foto af elevernes tegninger. Eleverne viser sine billeder på smartboardet for klassen og formidler instruktionen mundtligt. Feedback fra klassen(eleverne tjekker om de 3 dele i strukturen er med).

Skriftlig instruktion

Makkerparret skriver instruktionen til tegningerne

Origami

E:\genre instruktion\
fold et hus instruktion

Lav et papirhus efter foldeinstruktion

E:\genre instruktion\
fold avishat.pdf

Fold en papirflyver

Fase 2 – Dekonstruktion

I dekonstruktionen findes genrens formål, struktur og sproglige kendetegn (Teksten skilles ad, analyseres og sættes sammen igen)

Et par elevtekster gennemgås af lærer på smartboard med vægt på tegningerne. Læreren præsenterer instruktioners struktur.

Overskrift, materialer/ingredienser, fremgangsmåde (anvendelse af numre for at understrege kronologien).

E:\genre instruktion\
Eksemplarisk tekst 2.

Den eksemplariske tekst gennemgås.

Lærers eksemplariske tekst om "Sådan vasker vi hænder" er model for eleverne på Smartboard.

Læreren læser teksten nogle gange

Samtale om relevante faglige begreber og udtryk ud fra teksten. Hvad er en håndryg, håndflade... osv.

Vi læser teksten igen. Eleverne læser den.

Teksten deles op i overskrift, materialer/ingredienser og fremgangsmåde på Smartboard evt. ved hjælp af "tuborgklammer" – og samtidigt på en planche i klassen, som bliver hængende.

Samtale om formålet med en instruktion og dens funktion. Sæt fokus på tekstens struktur. Hvad fortæller overskriften (fortæller om målet med instruktionen) Hvorfor skriver man materialer/ingredienser i punktform i starten af teksten (det er vigtigt med en detaljeret beskrivelse for at nå målet med teksten. Hvorfor er der kronologi i fremgangsmåden (snak om at nummering/punktform gør rækkefølgen i fremgangsmåden overskuelig)

Eleverne får udleveret den eksemplariske tekst.

Processerne markeres grønne i fællesskab. Tal om aktionsprocessernes placering i teksten og deres vigtighed pointeres, imperativ/"bydeform" introduceres.

Der findes deltagere i teksten – de markeres røde. Omstændighederne farves blå. Omstændighederne hjælper til med at skabe billeder omkring det, der sker i teksten (hvor, hvornår, hvorhenne, hvornår). Processerne overstreges med grønt, deltagerne med rødt og omstændighederne med blå på SmartBoard eller overhead, og samtidigt overstreger eleverne processer, deltagere og omstændigheder med farveblyanter i den udleverede tekst.

Vi placerer fælles de røde deltagere og de grønne processer på lister i klasseværelset, så vi kan samtale om ordene, om bydeform og hvad man vil opnå ved det.

Puslehistorier.

Dele af eller hele teksten forstørres og deles ud til eleverne. Teksten, som eleverne har overstreget med rød, blå og grøn farve kan også bruges. De enkelte sætninger klippes ud og deles evt. i ord. Eleverne pusler med sætningerne og ender med at placere dem som den eksemplariske tekst og limer dem på et stykke papir.

Værksteder:

- Arbejde to og to med teksten i forskellige NoteBook-filer (se www.genrepaedagogik.blogspot.com) på Touch skærme
 - puslespil med kronologien i ukendte instruktioner (kun med overskrift) (notebook rækkefølge)
 - vælg den rigtige formulering i en instruktion (instruerende fx. kontra narrativ) (notebook med de roterende cirkler)
 - vælg den korrekte formulering og saml instruktionen (notebook)
- spilleregler (læs instruktionen og spil spillet)
- lav en tegning
- klip efter instruktion
- skattejagt
- småkagebagning
- origami

Fase 3 – Fælles tekstkonstruktion

Lærer og elever skriver i fællesskab en instruerende tekst. Det kan være en legeinstruktion eller en opskrift. Forslag: instruktion til **“Kartoffelelefant”**

Nu skal eleverne mere på banen og læreren må gerne tænke højt, når den eksemplariske tekst (ny tekst) nu skal arbejdes igennem ved at stille spørgsmål og stjæle ord, begreber og ideer fra plancher i klasserummet, så elevernes viden om genren bliver udvidet og præciseret.

Fase 4 – Selvstændig konstruktion

Nu kender eleverne til genren instruktion. De har arbejdet sig gennem fase 1 - 2 – 3 og eleverne skal nu i makkerpar skrive en instruerende tekst ved computeren.

Teksterne printes ud, illustreres, læses op og hænges op. Differentieringen hænger sammen med sværhedsgraden af instruktioner (klip en bil ud, sådan lapper du en cykel)